

Bijlage 1: halfjaarrapportage Jeugd

De tabellen met managementinformatie over de pijler Jeugdhulp voor de gemeente Haarlem over de periode januari tot en met juni 2015 zijn conform planning aangeleverd. Deze memo bevat de analyse hiervan en valt uiteen in twee onderdelen;

1. Algemeen

Bevat een beschrijving van de stand van zaken rond de opdrachtteam(s), contractmanagement, beleid, bestuur & politiek en de uitvoering.

2 Kengetallen, financiën en opmerkelijke wijzigingen

Bevat verklarende tekst t.a.v. de prestatie-indicatoren en financiële gegevens met duiding op opmerkelijke wijzigingen.

Opdrachtteam

Landelijke ontwikkelingen:

Het opdrachtteam Jeugd van de gemeente Haarlem is nauw betrokken bij de landelijke ontwikkelingen rondom de jeugdhulp. Via de Vereniging Nederlandse Gemeenten (VNG) neemt Haarlem deel aan werkgroepen van onder andere:

- J42 afstemmingsoverleg tussen VNG en de jeugdhulpregio's.
- Jeugd-ggz (geestelijke gezondheidszorg) en de ontwikkeling van de Diagnose Behandel Combinatie (DBC).
- De productcodes binnen het declaratie en facturatie proces.
- De ontwikkeling van VECOZO (berichtenverkeer aanbieders) en de aansluiting op het Gemeentelijk Gegevensknooppunt (GGK).
- De onderzoeken en ontwikkelingen rondom de ouderbijdrage.

De gemeente geeft input door het aanleveren van knelpunten die de gemeente zelf ervaart of die de aanbieders ervaren. Een voorbeeld hiervan is de productcodelijst die per gemeente of regio verschillend is, waardoor landelijk werkende aanbieders in het slechtste geval voor een en hetzelfde product 408 verschillende codes kunnen hebben. Haarlem en de regiogemeenten hanteren dezelfde productcodes, maar het is wenselijk dat er op landelijk niveau meer overeenstemming komt.

Wetgeving

De Veegwet VWS (ingediend op 13 april 2015 bij de Tweede Kamer) wijzigt onder meer een aantal artikelen in de Jeugdwet. De aanpassingen zijn niet beleidsinhoudelijk van aard, maar technisch/praktisch. De drie meest opvallende wijzigingen zijn:

Mandatering bevoegdheden college: de huidige bepaling (artikel 2.11 lid 1 Jeugdwet) levert onduidelijkheid op over de vraag welke bevoegdheden het college van B&W wel en niet zou mogen mandateren. Uit het artikel is het stukje 'behoudens de vaststelling van de rechten en plichten' verwijderd. Hierdoor kan geen onduidelijkheid bestaan over de mogelijkheid van het college om de vaststelling van rechten en plichten te mandateren. Gemandateerde derden mogen namens het college besluiten welke jeugdhulp jeugdigen of ouders nodig hebben.

Gegevensverstrekking aan gemeente: het College Bescherming Persoonsgegevens (CBP) constateerde dat doorbreking van de geheimhoudingsplicht niet goed is geregeld in de Jeugdwet. Door wijziging van artikel 7.4.1. Jeugdwet mogen jeugdhulpverleners gegevens verstrekken aan de gemeente voor de financiële afwikkeling en controle op de jeugdhulp en jeugd-ggz. Het CBP heeft echter aangegeven dat de voorgestelde Veegwet niet voldoende is om de privacy van de jeugdige te beschermen. Daarom is besloten dat er voorlopig een ministeriële regeling komt (zie ook kopje Privacy waarborging).

Toegang dossiers voormalige Bureaus Jeugdzorg: Door wijziging van artikel 12.3 Jeugdwet zijn de voormalige Bureaus Jeugdzorg niet langer verplicht om de dossiers met indicatiebesluit vanaf 1 januari 2013 over te dragen aan het college. De archief verplichting gaat alleen over als het dossier door BJZ wel is overgedragen.

Privacy waarborging

De discussie rondom privacy binnen de Jeugdwet speelt nog steeds. Het College Bescherming Persoonsgegevens (CBP) heeft aangegeven dat de voorgestelde Veegwet niet voldoende is om de privacy van de jeugdige te beschermen. Een ingestelde ministeriële regeling verplicht aanbieders van jeugdhulp of preventie, alsook gecertificeerde instellingen, om privacy gevoelige informatie te verstrekken. Hierdoor kunnen gemeenten makkelijker de door zorgaanbieders ingediende declaraties in de jeugdzorg controleren en betalen. Het CBP-advies wordt in de regeling opgenomen. De ministeriële regeling ging eind juli in.

De Veegwet moet nog langs de Tweede - en de Eerste Kamer en is naar verwachting eind 2015 van kracht. Zodra de Veegwet is aangenomen, vervalt de ministeriële regeling.

Tot nu toe heeft 1 ouder in Haarlem bezwaar gemaakt tegen verstrekking van het Burger Service Nummer van zijn kind. Met deze ouder en betrokken zorgaanbieder is een maatwerk afspraak gemaakt dat deze gegevens overgedragen worden zodra de Veegwet is aangenomen.

Persoonsgebonden budget / pgb alarm

Rondom het persoonsgebonden budget (pgb) en de problematiek met de Sociale VerzekeringsBank (SVB) onderhoudt Haarlem nauwe contacten met de SVB.

De gemeente heeft nog geen signalen ontvangen dat budgethouders niet konden declareren bij de SVB.

Wel doen zich bij het pgb de volgende twee situaties voor: cliënten aan wie een budget was toegekend maar hiervan geen gebruik maakten en cliënten die geen budget toegekend hadden gekregen maar wel bij de SVB facturen declareerden.

Begin juni is een brief uitgegaan naar alle budgethouders die nog niets hadden gedeclareerd bij de SVB. Naar aanleiding van deze brief heeft ongeveer 30% contact gezocht met de gemeente. Al deze budgethouders gaven aan dat zij wel degelijk declareren bij de SVB, maar op basis van de Wet langdurige zorg (Wlz) en niet op basis van de Jeugdwet. De declaraties zijn dan niet zichtbaar voor de gemeente.

Van de groep budgethouders die wel bij de SVB declareert is met zes budgethouders nog geen contact geweest. Er kan niet worden vastgesteld of zij terecht gebruik maken van een pgb. Het CJG legt bij deze gezinnen een huisbezoek af om een kopie van hun indicatie op te vragen.

Van de 170 Haarlemse kinderen met een pgb-beschikking hebben 71 budgethouders nog niets gedeclareerd (peildatum 1 juli 2015). De SVB zoekt uit of deze kinderen allemaal onder de Wlz vallen.

Wet langdurige zorg (Wlz)

Eind 2014 kon een beperkte groep cliënten die jeugdhulp ontving een keuze maken voor hulp vanuit de Jeugdwet of vanuit de Wlz. Het Centrum Indicatiestelling Zorg (CIZ) stelt middels een herindicatie vast of een kind ook daadwerkelijk hulp vanuit de Wlz kan krijgen. Afgelopen juli werd bekend dat het CIZ een jaar langer de tijd krijgt voor de herindicaties. Dit betekent dat per 1 januari 2017 een (nu nog onbekend) aantal Wlz-indiceerbaren na herindicatie weer onder de Jeugdwet komt te vallen.

In Haarlem gaat het om 203 indicaties (let op: een kind kan meerdere indicaties hebben – voor elke zorgvorm een aparte indicatie). Voor de cliënten betekent dit dat zij pas uiterlijk in 2016 duidelijkheid krijgen over of zij wel of niet in de Wlz blijven. Voor de gemeente betekent dit dat pas in 2016 duidelijkheid komt of de budgetuitname van het Rijk terecht was of dat een groot aantal kinderen toch onder de Jeugdwet komt te vallen.

Tot die tijd probeert de gemeente via de gecontracteerde instellingen zicht te krijgen op hoeveel

cliënten vanuit de instellingen onder de Wlz vallen. Dit is slechts een gedeelte van de doelgroep, want de kinderen die met een pgb onder de Wlz vallen zijn niet zichtbaar voor de gemeente. Voor de 4 Haarlemse cliënten die als gevolg van de veranderingen in de wetgeving tussen wal en schip dreigden te vallen is een pragmatische oplossing bedacht. Zij krijgen in ieder geval een pgb-beschikking voor een periode van 6 maanden.

Contracten en contractmanagement

Rapportage op resultaatafspraak (n.a.v. kwartaalrapportage instellingen):

Medio april ontvingen de gemeenten in de regio van de aanbieders waarmee een inkoopcontract is afgesloten de eerste kwartaalrapportage en medio juli de tweede kwartaalrapportage. Voor deze laatste rapportage zijn aanbieders gevraagd om cliëntaantallen, de budgetuitnutting en de prognose over 2015 in een gestandaardiseerd format aan te leveren. In een tekstuele toelichting gaan de aanbieders in op de cijfers en de prognose, de ontwikkelingen in hun organisatie, klachten en calamiteiten en andere zaken die contractueel zijn vastgelegd. Daarnaast leveren de aanbieders voor 1 september een geactualiseerd transformatieplan aan waarin zij aangeven welke ideeën en plannen zij hebben om in 2016 de transformatie vorm te geven en welke partners zij daarbij gaan betrekken.

De gecontracteerde vrijgevestigden leveren een halfjaarlijkse rapportage aan. Het format voor die rapportage is in samenwerking met de vereniging 0-23 opgesteld. De aanbieders met een light contract (ten behoeve van zorg continuïteit in 2015) hoeven geen rapportage aan te leveren.

Stand van zaken contracten

Naast de landelijke raamcontracten voor de Jeugdzorg die de VNG heeft afgesloten, heeft deze regio 54 contracten afgesloten met instellingen in drie tranches (Jeugd en opvoedhulp, Jeugd-awbz en Jeugd-ggz). Daarnaast heeft Haarlem met 63 vrijgevestigde aanbieders (Jeugd-ggz) contracten afgesloten.

In het kader van zorgcontinuïteit is door Haarlem met ten minste 11 aanbieders een light contract afgesloten dat stopt op het moment dat de cliënten uit zorg zijn. Het is aannemelijk dat in de loop van het jaar meer light contracten worden afgesloten. Elk contract wordt zorgvuldig uitgezocht en gecontroleerd.

Accountgesprekken aanbieders

Een ambtelijke afvaardiging van de gemeenten in Zuid-Kennemerland en de IJmond voeren de gesprekken met de aanbieders, waarbij Haarlem wordt vertegenwoordigd door een beleids-accountmedewerker en een contractmanager. Deze werkwijze is voor aanbieders erg efficiënt, omdat zij niet met elke gemeente in de regio individueel om tafel hoeven. De gemeente Haarlemmermeer voert wel individueel en op eigen wijze de accountgesprekken met de aanbieders. Op ambtelijk niveau zijn gesprekken gaande met Haarlemmermeer om hierin tot een afgestemde werkwijze te komen.

De aanbieders waarmee inkoopcontracten zijn afgesloten zijn opgedeeld in vier groepen. Met hen wordt maandelijks, eens per 2 maanden, eens per kwartaal of eens per half jaar een accountgesprek gevoerd. De frequentie is afhankelijk van de omvang en de risico's van het inkoopcontract. In het eerste half jaar zijn in totaal 94 accountgesprekken gevoerd. De eerste maanden stond in het teken van een nadere kennismaking met de aanbieders en het bespreken en oplossen van praktische vragen en problemen. In de maanden april en mei stond met name de eerste kwartaalrapportage op het programma. De gesprekken na de zomer worden vooral bepaald door de inkoop 2016, de volumes en de tarieven en de transformatieplannen van de aanbieders.

Met de vereniging 0-23 van vrijgevestigden is in de maand mei gesproken ter voorbereiding op hun halfjaarlijkse rapportage. Met een aantal van de vrijgevestigden is regelmatig contact geweest waar het implementatievragen met betrekking tot de Jeugdwet betrof.

Declaratie en facturatie

Begin augustus verwachten wij de eerste afrekening met de Jeugd- awbz aanbieders. Niet alle declaraties van deze aanbieders die via iJW berichten zijn gedaan zijn kloppend. Soms wordt een verkeerd tarief gehanteerd en/of soms een verkeerde productcode.

De gemeente Haarlem is nog niet in staat om een geautomatiseerd retourbericht te sturen. Hierdoor kost het verwerken van de facturen veel tijd. Declaratieberichten moeten handmatig worden gecontroleerd en verwerkt en alle geconstateerde fouten moeten handmatig worden doorgegeven aan de aanbieder.

Intern is de gemeente Haarlem bezig om vanaf 1 januari 2016 het facturatieproces geautomatiseerd te laten verlopen. Hiervoor wordt de Jeugdsuite van GWS ingericht aan de hand van de standardeisen van iJW 2.0. Uitzondering hierop vormen de Jeugd-ggz declaraties. Deze berichten wijken af van de landelijke standaarden en hiervoor is nog geen passende oplossing gevonden. Haarlem participeert actief in de landelijke werkgroepen van onder andere de VNG en het Zorg Instituut Nederland om te zorgen dat hiervoor een snelle oplossing wordt gevonden die werkbaar is zowel voor aanbieders als voor gemeenten.

Budgetuitputting enerschikking

Een eerste analyse uit de halfjaarlijkse rapportages laat een positief beeld zien voor de gemeente Haarlem. Over de hele linie lukt het de gemeente om binnen de contracten te blijven. Sommige aanbieders overschrijden hun contract hetgeen wordt opgevangen door onderuitnutting bij andere aanbieders.

In de prognoses is zichtbaar dat voor bepaalde zorgtypen voldoende is ingekocht. Daar waar wordt overschreden blijft een andere aanbieder binnen het gelijke zorgtype achter. Het lijkt hier dus eerder te gaan om een verschuiving van volumes tussen aanbieders dan om het achterblijven van zorgvragen.

Verder is zichtbaar dat de gecontracteerde dyslexieaanbieders achterblijven op de budgetuitnutting, maar dat juist de vrijgevestigde aanbieders voor dyslexiezorg meer besteden dan verwacht. Blijkbaar vindt hier een verschuiving plaats van zorg via aanbieders naar zorg via vrijgevestigden. In het derde kwartaal wordt met het Samenwerkingsverband Passend Onderwijs Zuid-Kennemerland onderzocht waar de aanmeldingen vandaan komen. Het Samenwerkingsverband kan hierover met scholen in gesprek gaan. De gemeenten voeren het gesprek met de dyslexieaanbieders.

Voor een aantal aanbieders geldt dat de bevoorschotting naar beneden wordt bijgesteld, voor een aantal aanbieders wordt deze naar boven bijgesteld. Dit wordt eind augustus regionaal afgestemd.

De budgetuitname van het Rijk voor de Wlz is nog niet terug te leiden op de contractuitnutting. De prognose is dat de Jeugd-awbz in Haarlem € 230.000 lager uitvalt hetgeen niet in overeenstemming is met de Rijksuitname. Deze uitname voor de gemeente Haarlem bedraagt € 881.000,-.

Het verschil is deels verklaarbaar omdat binnen het pgb minder wordt uitgegeven omdat een aantal cliënten vanuit de Jeugdwet is overgegaan naar de Wlz.

Een andere verklaring is dat de aanbieders nieuwe instroom hebben en deze nieuwe instroom het budget uitnut wat gereserveerd was voor de Wlz doelgroep.

Voorbereiding inkoop 2016

Een selecte regionale inkoopgroep is met de tarief- en volume afspraken voor 2016 aan de slag gegaan. Aan alle aanbieders is gevraagd om voor 1 september 2015 een actueel transformatieplan op te sturen. Daarnaast is de vraag bij alle aanbieders neergelegd hoe zij de korting, die ook in het Regionaal Transitie Arrangement aangekondigd was gaan realiseren in 2016. Hierbij heeft de regio aangegeven open te staan voor nieuwe manieren van bekostiging als de aanbieder hiermee een korting kan realiseren.

In september worden met alle aanbieders inkoopgesprekken gevoerd. Op basis van de gesprekken en de transitieplannen worden kortingen op de tarief en/of volumes afgesproken.

Rechtmatigheidsprotocol

De gemeente Haarlem heeft in samenspraak met de regio (inclusief Haarlemmermeer) een concept-rechtmatigheidsprotocol opgesteld. Dit protocol is nodig om een accountantsverklaring te krijgen van de instelling. Het protocol beschrijft op welke punten de accountant van de zorgaanbieder moet controleren en waarover de gemeente een verklaring wil. Het conceptprotocol wordt voor feedback aan een aantal grote aanbieders voorgelegd. In september volgt een bespreking met de accountant van Haarlem en wordt het protocol voor vaststelling in routing gebracht.

Alle gemeenten uit de regio zijn voornemens het protocol te volgen om de administratieve lasten voor de aanbieders te beperken. De gemeente Haarlemmermeer volgt in grote lijnen het protocol maar wijkt op bepaalde punten af. Dit heeft te maken met een andere uitvraag bij de zorgaanbieders.

Bestuur en Politiek

Regionale raadsinformatiemarkt Zuid-Kennemerland

De griffies van de 5 gemeenten organiseren twee keer per jaar een gezamenlijke bijeenkomst over onderwerpen uit het sociaal domein. De eerste regionale raadsmarkt van 20 mei had als thema de monitoring van de jeugdzorg.

Bij de voorbereiding en uitvoering zijn naast raadsleden ook ambtenaren en aanbieders betrokken. In de plenaire inleiding werd een toelichting gegeven op het inkoopproces, de zorgaanbieders, doelstellingen transformatie, financiën, prognoses en eerste ervaringen.

In 4 informatiesessies werd nader ingegaan op:

- De toegang tot jeugdhulp
- Declaratie en factureringsproces
- Ontwikkelingen rondom VeiligThuis organisatie
- Cliëntparticipatie

Over deze 4 onderwerpen zijn ook factsheets opgesteld en verspreid. Van het verloop van de raadsmarkt is een verslag gemaakt.

Motie Vaktherapeuten

Vaktherapie zoals speltherapie maakt geen deel uit van de ingekochte jeugdhulp 2015. Deze middelen zijn niet overgeheveld naar de gemeenten. De vergoeding voor vaktherapie vindt plaats via de aanvullende zorgverzekering indien de zorgverzekeraar dit ook vergoedt.

Dit gegeven was aanleiding voor het indienen van de Motie Vreemd: Vaktherapeuten, tussen wal en schip, die door de Haarlemse gemeenteraad op 11 juni jl. is aangenomen. De indienende partijen zijn van mening dat Vaktherapie binnen de Jeugdzorg in een laagdrempelig en preventief aanbod voorziet waardoor in een vroeg stadium ingegrepen kan worden. De motie bepleit dat ieder kind de zorg kan krijgen die hij/zij nodig heeft door alsnog de niet verzekerde vaktherapie voor houders van de Haarlempas tot 1 januari 2016 vanuit de bestaande Jeugdzorg budgetten te financieren na verwijzing door het CJG.

Hiermee wordt vaktherapie beschikbaar gesteld voor kinderen van ouders die dit niet zelfstandig kunnen bekostigen. Mede op grond van de opgedane ervaringen wordt onderzocht of het zinvol is om vanaf 1 januari 2016 vaktherapie vanuit de gemeente te financieren door een contract aan te gaan met Vaktherapeuten.

Inmiddels is 1 aanvraag voor vergoeding van vaktherapie ontvangen.

Initiatiefvoorstel pilot vermindering administratieve lasten vrijgevestigden

De motie Voorstel pilot vermindering administratieve lasten vrijgevestigden is in juni in de raad van Haarlem aangenomen. De motie pleit voor een lasten vermindering van vrijgevestigden door gebruik te maken van minder productcodes en minder uitwisseling van berichten. Op dit moment wordt de motie verder uitgewerkt en in beeld gebracht hoe de pilot daadwerkelijk vorm kan krijgen. Hierbij moet rekening worden gehouden met de landelijke ontwikkeling dat Jeugd-ggz berichten ook volgend jaar een afwijkende vorm houden waardoor een koppeling aan een Start Zorg bericht of een Verzoek

om Toewijzing niet mogelijk is. Daarnaast gaat op 1 januari 2016 iJW 2.0 live en is het op dit moment nog onduidelijk of de berichtenconverter ook in 2016 beschikbaar blijft. In september vindt een landelijke bijeenkomst plaats specifiek over het berichtenverkeer van Jeugd-ggz. De gemeente Haarlem is hierbij aanwezig.

Ouderbijdrage

Het college van Haarlem besloot in februari jl. de ouderbijdrage -die wordt geïnd bij vormen van jeugdhulp met verblijf- vooralsnog niet te innen. Meerdere gemeenten namen het besluit om de inning geheel dan wel deels op te schorten.

Staatssecretaris Van Rijn besloot een onderzoek in te stellen naar de kosteneffectiviteit van de maatregel en de hardheidsclausule. De uitvoering van het onderzoek is belegd bij KPMG. Haarlem is door het ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport gevraagd om hiervoor input te leveren. Na het zomerreces worden de resultaten van het onderzoek verwacht.

Veilig Thuis

Op 1 januari 2015 werd de Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo) 2015 van kracht. Waar de gemeenten voorheen vooral taken hadden in de aanpak van huiselijk geweld en de preventie van kindermishandeling, zijn zij vanaf 2015 verantwoordelijk voor het hele spectrum: preventie, signalering, diagnostiek, hulp en behandeling bij kindermishandeling en huiselijk geweld en de intersectorale samenwerking die dit vraagt. Daarnaast zijn gemeenten wettelijk verplicht om in regioverband een Veilig Thuis in te richten waarin de Advies- en Meldpunten Kindermishandeling (AMK) en de Steunpunten Huiselijk Geweld (SHG) samengaan en een juridische entiteit krijgen. De regionale ambtelijke werkgroep VeiligThuis adviseert na uitgebreid onderzoek een privaatrechtelijke rechtsvorm uit te werken waarin Veilig Thuis vanaf 1 januari 2016 bij voorkeur wordt ondergebracht bij een nieuw op te richten stichting.

Dit advies is al voorgelegd aan het portefeuillehoudersoverleg Sociaal Domein van 23 april jl. en is overgenomen op basis van inhoudelijke argumenten. Alle gemeenten in de regio bereiden voor de individuele colleges een besluit voor, zodat voor het zomerreces uitsluitel komt over het uit te werken stichtingsmodel.

Calamiteitenprotocol Sociaal Domein

In december 2014 stelde het college van Haarlem het Communicatieprotocol Zorg voor Jeugd vast. Dat protocol voorziet in de woordvoeringlijn bij calamiteiten in de jeugdhulp. In januari is voor de raad, bestuurders en ambtenaren een training over calamiteiten georganiseerd uitgevoerd door Platform 31.

Vanuit de gemeente is de wens geuit om te komen tot één calamiteitenprotocol voor het gehele sociale domein. Het inmiddels ontwikkelde Calamiteitenprotocol Sociaal Domein -waarin onderdelen van het eerder vastgestelde Communicatieprotocol zijn opgenomen- voorziet hierin.

Het doel van het Calamiteitenprotocol Sociaal Domein is het vastleggen van procedures en werkafspraken zodat alle betrokkenen weten wat van hen wordt verwacht in het geval van een calamiteit. De betrokkenen zijn de vakinhoudelijke medewerkers van de gemeenten, de verantwoordelijke portefeuillehouders en de zorgaanbieders.

Het protocol is met de gemeenten in de Veiligheidsregio Kennemerland afgestemd. In het Portefeuillehouders overleg Sociaal Domein van 4 juni jl. zijn de regionale uitgangspunten vastgesteld. De uitgangspunten betreffen de woordvoering, de route in de samenwerking met de zorgaanbieders en de piketfunctie.

Het Calamiteitenprotocol is op 25 augustus jl. door het college vastgesteld dat inmiddels een training over het protocol heeft gevolgd.

Calamiteiten

Er is tot nu toe melding gedaan van 1 mogelijke calamiteit die in beslotenheid is besproken door de wethouder Jeugd met de commissie Samenleving. De inspectie voor Jeugdzorg besloot geen onderzoek in te stellen naar deze calamiteit.

Klachten

In het afgelopen half jaar ontving de gemeente 5 klachten (post/ mail) van inwoners over twee aanbieders van jeugdhulp. De klachten betroffen het functioneren van deze aanbieders. In vier situaties hebben de aanbieders de klacht naar tevredenheid opgepakt, waardoor formele klachten zijn uitgebleven.

In 1 situatie is de inwoner door de gemeente per brief geïnformeerd over de procedure die persoon kan volgen waaronder het inschakelen van het landelijke Advies- en Klachtenbureau Jeugdhulp.

De wijze van rapporteren van klachten bij de instellingen is onderwerp van gesprek. Instellingen kunnen wel het aantal klachten aangeven, maar registreren dat (nog) niet naar woonplaats.

Bezwaar en beroep

Het college van Haarlem heeft tot nu toe 2 pro-forma bezwaren ontvangen.

Het eerste pro-forma bezwaar tegen een indicatiebesluit van voormalig Bureau Jeugdzorg is door cliënt ingetrokken. Het CJG heeft in een paar gesprekken met de cliënt een passende oplossing weten te realiseren.

Het tweede pro-forma bezwaar richtte zich tegen het besluit voor zorg in natura, terwijl de cliënt de zorg wilde inkopen met een persoonsgebonden budget. Hierbij is de gebruikelijke bezwaarprocedure gevolgd. Het bezwaar is ongegrond verklaard.

In juni diende een zitting bij de rechtbank Haarlem in het kader van een verlenging van een gesloten plaatsing in het vrijwillig kader. De van rechtswege aangewezen advocaat van de cliënt stelde dat het mandateringsbesluit ingediend door De Jeugd en Gezinsbeschermers niet aan de wettelijke vereisten voldeed.

De rechtbank stelde dat het mandaatbesluit zoals afgegeven door het college van Haarlem voldoet. De gemeente echter achtte ter voorkoming van misverstanden een nadere omschrijving van de mandatering op zijn plaats (zie ook kopje Mandatering gecertificeerde instelling).

De gesloten plaatsing is voor een halfjaar verlengd. De advocaat van de cliënt gaat in hoger beroep.

Mandatering gecertificeerde instelling

De gecertificeerde instelling kan bij de rechtbank een verzoek indienen tot uithuisplaatsing van een jongere in een accommodatie voor gesloten jeugdhulp. In het gedwongen kader is de gecertificeerde instelling vanuit de Jeugdwet zelf bevoegd om dit te doen. In het vrijwillig kader is het college van burgemeester en wethouders bevoegd en Haarlem heeft deze bevoegdheid gemandateerd naar de Jeugd en Gezinsbeschermers.

In een zitting bij de rechtbank Haarlem in het kader van een verlenging van een gesloten plaatsing in het vrijwillig kader stelde de advocaat van de cliënt dat het mandateringsbesluit ingediend door De Jeugd en Gezinsbeschermers niet aan de wettelijke vereisten voldeed.

De rechtbank stelde dat het mandaatbesluit zoals afgegeven door het college van Haarlem voldoet. De gemeente achtte een nadere omschrijving van de mandatering op zijn plaats ter voorkoming van misverstanden.

Het mandateringsbesluit voor de Jeugd en Gezinsbeschermers is inmiddels aangepast waarbij zoveel mogelijk de letterlijke formulering uit de Jeugdwet is gevolgd.

Het mandateren van de gecertificeerde instelling voor het doen van een verzoek aan de rechter voor uithuisplaatsing in een gesloten accommodatie in het vrijwillig kader is landelijk onderwerp van discussie. Zo heeft de rechtbank Gelderland begin dit jaar twijfels geuit over de rechtmatigheid om de gecertificeerde instelling te mandateren. Inmiddels zijn er andere uitspraken van rechtbanken (Rotterdam, Alkmaar, Haarlem) dat een gecertificeerde instelling wel een verzoek mag doen voor een vrijwillige gesloten plaatsing (zie ook kopje Wetgeving). De wijziging in de Veegwet van VWS artikel 2.11 Jeugdwet maakt duidelijk dat de gemeente taken mag uitbesteden aan derden en door de wetgever is hierbij geen uitzondering gemaakt voor de gecertificeerde instelling.

Het mandateren van de Gecertificeerde Instelling past bij de transformatie van het jeugdhulpstelsel waarin een verschuiving plaatsvindt van hulp in het gedwongen kader naar hulp in het drangkader. De mandatering draagt bij aan het beperken van de bureaucratische lasten omdat de Gecertificeerde Instelling dat namens het college mag doen.

Vanuit dit gegeven en de verwachting dat ook bij de andere gecertificeerde instellingen die zijn gecontracteerd (de William Schrikker Stichting Jeugdbescherming & Jeugdreclassering en het Leger des Heils Jeugdbescherming & Reclassering) een verschuiving plaatsvindt naar dranghulp wordt voor deze twee instellingen een mandateringsbesluit voorbereid.

Beleidsontwikkeling

Vervoer jeugd-GGZ

Vervoer van cliënten van en naar behandellocaties maakt onderdeel uit van de jeugdhulpplicht. De formulering ‘naar het oordeel van het college’ in de Jeugdwet biedt veel ruimte aan de gemeente om - binnen de kaders van de wettelijke jeugdhulpplicht- naar eigen inzicht te handelen.

Het vervoer naar een jeugd-ggz aanbieder is niet ingekocht. Bij elke cliënt die zich meldt met een vervoersvraag wordt individueel maatwerk geleverd. Gekeken wordt op welke wijze in de vervoersbehoefte kan worden voorzien waarbij ook een beroep wordt gedaan op de eigen kracht van het gezin, de zelfredzaamheid van het kind en het sociaal netwerk.

In het eerste half jaar ontving de gemeente Haarlem 14 vervoersaanvragen.

Naast jeugdhulpvervoer is de gemeente ook verantwoordelijk voor het Wmo-(taxi)vervoer, het leerlingenvervoer en het dagbestedingsvervoer. Deze zijn in separate contracten vervat. De gemeente Haarlem wil toegaan naar een efficiëntere organisatie van het doelgroepenvervoer. Het model van de regiecentrale waarbij verschillende vervoersvormen worden gebundeld wordt verder uitgewerkt en dient in 2017 operationeel te zijn. Invoegen van het jeugdhulpvervoer behoort tot de mogelijkheden.

Uitvoering

Centrum voor Jeugd en Gezin (CJG)

Het CJG is goed vindbaar voor de burger en over het algemeen kan men vragen voldoende beantwoorden. De teams van de CJG's ontwikkelen al werkende een goed functionerende toegang waardoor de vragen van cliënten direct kunnen worden opgepakt. De CJG coach wordt steeds vaker ingezet bij gezinnen waarin sprake is van stevige problematiek of zelfs van drang. Daarbij wordt afstemming gezocht met de jeugdcirkel, multifocale teams, wijkteams en de gemeentelijke loketten. In de toegangsfunctie heeft het CJG ook een belangrijke taak in de continuering van zorg voor cliënten in 2016, die dit jaar nog onder de zorg continuïteit vallen. In een huisbezoek wordt bepaald of de zorg in 2016 nog nodig is en in welke mate.

Op dit moment voldoet de stedelijke dekking van de teams. Deze hangt echter samen met de doorontwikkeling en de rol en positie die het CJG inneemt in het sociaal domein.

Grensvlak Wlz, Wmo, Jw, Beschermd Wonen en Passend Onderwijs

Er dienen zich nog geregeld casussen aan waarbij het niet meteen duidelijk is onder welke wet- en regelgeving de in te zetten hulp valt. Het is ook mogelijk dat het om een combinatie van hulp gaat waardoor afstemming met andere partijen nodig is. Het uitgangspunt is dat cliënten geen hinder mogen ondervinden van deze (landelijke) onduidelijkheid, waardoor er soms ook gezocht wordt naar een tussenoplossing. Na de zomer organiseert de gemeente een bijeenkomst met verschillende partners om aan de hand van casussen grensgebieden te verkennen en tot mogelijke oplossingen te komen.

Beschermingstafel

De Beschermingstafel is een experttafel bestaande uit een vast team van medewerkers van de gecertificeerde instellingen JGB en WSG, Veilig Thuis, Raad voor de Kinderbescherming en CJG. De gemeente voert het voorzitterschap.

De Beschermingstafel heeft twee hoofdfuncties:

1. Toegang: het vormt de toegang tot de Raad voor de Kinderbescherming / rechtbank. Met de Beschermingstafel wordt de beweging in gang gezet van dwang naar drang. Aan de Beschermingstafel besluiten partners binnen de jeugdhulpketen of er niet-vrijblijvende hulp met daarbij een onderzoek bij de Raad voor de Kinderbescherming opgestart wordt (dwang) of dat er een passend niet-vrijblijvend alternatief mogelijk is (drang). Het gaat daarbij om gezinnen waarin het opvoedklimaat onveilig is of waarbij anderszins sprake is van een bedreigde ontwikkeling bij één of meerdere jeugdigen in het gezin.
2. Advies: het is de experttafel waar professionals om advies kunnen vragen voor mogelijke alternatieven alvorens over te gaan tot het verzoek het civielrechtelijke kader (dwang) in te zetten.

Casussen kunnen wekelijks worden ingebracht en worden besproken door het hierboven genoemde team van medewerkers. Ook de professional die de casus heeft ingebracht zit aan tafel en indien mogelijk de ouders/jeugdige.

De Beschermingstafel is per regio georganiseerd. Eind juni vond de evaluatie plaats. In Zuid-Kennemerland zijn in het afgelopen half jaar 35 zaken ingebracht, waarvan 24 doorgeleid zijn naar de Raad voor de Kinderbescherming. De andere zaken zijn opgepakt in een vrijwillig kader of in drang. Ouders en jongeren vanaf twaalf jaar worden uitgenodigd om deel te nemen aan het gesprek. De ervaringen hiermee zijn overwegend positief bevonden door zowel ouders als de professionals aan tafel.

Leden van de Beschermingstafel ervaren het als positief dat de gemeente technisch voorzitter is. Hierdoor kan indien nodig snel met de gemeente worden geschakeld.

Kengetallen, financiën en opmerkelijke wijzigingen

Aantal cliënten in zorg

Rond de 700 nieuwe cliënten meldden zich het afgelopen half jaar bij het CJG.

De verwachting is dat per januari 2016 - zodra overgegaan wordt naar registratie middels GWS voor Jeugdsuite- ook het aantal nieuwe cliënten bij jeugdhulpaanbieders kan worden weergegeven.

Aanbieders kunnen dan hun cliënten digitaal aanmelden. De gemeente Haarlem vraagt nu niet om deze gegevens om de administratieve lasten bij de aanbieders beperkt te houden en de privacy van cliënten te waarborgen.

In het kader van de zorgcontinuïteit ontvangen 1629 cliënten zorg bij jeugdhulpaanbieders. Deze informatie is beschikbaar vanuit de zogenaamde initiële vulling (eenmalige gegevensoverdracht) en betreft zowel zorg in natura als pgb.

Financiën

De gemeenten in deze regio (Zuid-Kennemerland, IJmond en Haarlemmermeer) zijn met de aanbieders een regionaal budgetplafond overeengekomen. Dit houdt in dat een individuele aanbieder niet zonder toestemming de afgesproken totale productie uit het contract mag overschrijden op regionaal niveau. Ook op gemeentelijk niveau moet een aanbieder een dreigende overschrijving melden.

De financiële gegevens binnen jeugd zijn gebaseerd op de bevoorschotte bedragen aan de aanbieders. Op basis van de afgesloten contracten worden alle aanbieders (behalve de vrijgevestigden) en de meeste landelijk werkende instellingen (LWI) bevoorschot.

De bevoorschotting van de Jeugd-awbz aanbieders is gesteld op 80%.

De vrijgevestigden worden niet bevoorschot omdat het bij deze aanbieders lastig te voorspellen is aan hoeveel cliënten zij zorg gaan verlenen. De vrijgevestigden kunnen na het afsluiten van een behandeling de factuur direct bij de gemeente declareren. De gemiddelde doorlooptijd in de Jeugd-ggz is 9 maanden.

Met de LWI heeft de VNG de contractuele afspraken gemaakt. De meeste landelijke werkende aanbieders worden niet bevoorschot.

De financiële gegevens van de pgb's zijn wel accuraat, al speelt hier wel dat een pgb-houder niet noodzakelijkerwijs zijn pgb-budget hoeft uit te putten.

De daadwerkelijk geleverde jeugdzorg in de eerste helft van 2015 is in kaart gebracht op basis van:

- de gegevens uit de aangeleverde tweede kwartaalrapportages en;
- de som van de declaraties in 2015 tot en met juni voor de landelijke werkende instellingen en de aanbieders waarmee een light-contract is afgesloten.

Hieruit blijkt de budgetuitputting onder het halfjaarbudget blijft.

Daarnaast is voor 2015 de jeugdhulpbudgetuitputting geprognoseerd. Dat is gedaan aan de hand van de prognoses uit de tweede kwartaalrapportages én de contractwaarde van de light-gecontracteerden én de extrapolatie van de budgetuitputting van het eerste kwartaal voor de landelijke werkende instellingen. De prognose laat zien dat de totale verwachte kosten jeugdhulp in 2015 binnen het betreffende budget blijven.

De ingediende declaraties door de 99 pgb-houders bedragen het eerste half jaar in totaal € 656.059,-.